

Fővárosi Ítéltábla

20.Gf.40.222/2021/7-II.

A Fővárosi Ítéltábla a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda (cím5.; ügyintéző: dr. Ölveczky István ügyvéd) által képviselt Felperes1 (cím2) I. rendű és Felperes2 (cím2) II. rendű felperesnek – a dr. Bátonyi Ügyvédi Iroda (cím8; ügyintéző: dr. Bátonyi Richárd ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím1) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2021. április 29-én kelt 8.G.40.447/2019/48. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek 49. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 (tizenöt) napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg az alperessel 2007. október 12-én megkötött hitel-, és zálogszerződés Alperes1 svájci frank magánhitelhez annuitásos törlesztéssel, kiemelt ügyfél részére elnevezésű deviza alapú hitel-, és zálogszerződés (a továbbiakban: Szerződés1), valamint az ugyanezen a napon megkötött hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés Alperes1 svájci frank magánhitelhez annuitásos törlesztéssel kiemelt ügyfél részére elnevezésű hitel-, zálog- és készfizető kezesi szerződés (a továbbiakban: Szerződés2) 6.4. pontjának második bekezdés második mondatából az „... esedékesség napján ... Alperes1 ... árfolyamán...” szövegrész, a szerződéshez kapcsolódó kockázatfeltáró nyilatkozat, továbbá a szerződések 4.2. pontjaiban rögzített kezelési költség, és a 4.3. pontjaiba foglalt szerződéskötési díj tisztességtelenségét. Jogkövetkezményként a szerződések érvényessé nyilvánítását kérték akként, hogy a Szerződés1 körében a tartozást

144 forint/CHF árfolyam mellett számított 298,96 svájci frank összegű törlesztőrészletből levonva a tisztességtelenül felszámított kezelési költséget 27.675 forint havi törlesztőrészlettel, a Szerződés2 körében 143,82 CHF árfolyam mellett számított 155,56 svájci frank összegű törlesztőrészletből levonva a tisztességtelenül felszámított kezelési költséget, 14.373 forint havi törlesztőrészlettel kellett volna a tartozásukat törleszteni úgy, hogy a Szerződés1 kapcsán 92.250 forint, a Szerződés2 kapcsán 48.000 forint szerződéskötési díjat számított fel az alperes velük szemben tisztességtelenül. Az alperest az elszámolás eredményeként szerződésenként 100.000 - 100.000 forint, valamint perköltség megfizetésére kérték kötelezni. Állították, hogy az Üzletszabályzatok és a Kondíciós lista sem váltak a szerződések részévé, mivel azokat nem írták alá, és az alperes nem is adta át a részükre.

[2] Keresetük jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209. § (1) és (4) bekezdésére, valamint a 209/A. § (2) bekezdésére, továbbá a Kúria 2/2014. PJE határozatára hivatkoztak. Nem vitatták az árfolyamkockázat valós létét, valamint hogy a fogyasztó a banki tájékoztatástól függetlenül is értette, hogy az árfolyam-ingadozás többletköltséggel jár. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 70. § és 78. §-ai alapján a hitelezőnek a prudens működésre vonatkozó kötelezettségét figyelembe véve az árfolyamkockázat korlátozottságában bízhattak, mivel a kölcsönt a bank teljesíthetőnek találta és azt engedélyezte számukra.

[3] A tájékoztatásból hiányzott az arra vonatkozó információ, hogy az árfolyamemelkedés miatt a forint konstrukció szerinti magasabb törlesztőrészletet is elérheti a törlesztőrészletük, valamint hogy az a bevizsgált jövedelmüket is meghaladhatja. Nem tájékoztatták őket arról sem, hogy 2008 márciusa után a forint árfolyama leértékelődik, és az intervenció sáv megszűnik, a svájci frank menekülő valuta és ennek mik a tulajdonságai. Mindebből következően a kockázatfeltárás nem volt szakszerű. Az r.Ptk. 207. §-ából következően, mivel az árfolyamkockázati tájékoztatás nem volt egyértelmű, a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést kell alkalmazni.

[4] Álláspontjuk szerint a korlátlan kockázatot tiltó 2014/17/EU irányelv előírásait már a korábbi időszakra is figyelembe kellett volna venni. A támadott rendelkezés a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. Rendelet) 2. § d) pontjába is ütközik, továbbá az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja szerint semmis, mivel az árfolyam módosítása egyoldalú költségmódosításnak minősül.

[5] A kezelési költség és a szerződéskötési díj tekintetében az r.Ptk. 198. §-ára hivatkozva állították, hogy az általuk ezen a címen megfizetett szolgáltatásért a bank ellenszolgáltatást nem nyújtott, és azok számítása sincsen megfelelően szabályozva. A kezelési költség havi díja nem határozható meg, így az nem világos és nem érthető. Nem tartalmazzák a szerződések, hogy a kezelési költséget forintban vagy devizában kell-e teljesíteni, ezért az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának és a Kúria 1/2016. PJE határozatának sem felelnek meg. Sérelmezték e költségek devizához kötését, mivel a

szolgáltatásoknak nincs köze a kölcsön deviza elszámolásához, valamint azt is, hogy a bank százalékosan határoz meg olyan költséget, amely jellegénél fogva független a kölcsönösszeg nagyságától. Vitatták, hogy lenne egyéb szolgáltatás, amelyért kezelési költség lenne felszámítható, mivel a hitelkövetési tevékenység nem minősül olyan többlétszolgáltatásnak, amelyért külön költséget számíthat fel a pénzügyi intézmény együttműködési és tájékoztatási kötelezettségére is figyelemmel.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek perkielégben marasztalását indítványozta.

[7] Álláspontja szerint az árfolyamkockázati tájékoztató világos és érthető volt, az megfelelt az r.Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglaltaknak, a 2/2014. PJE, valamint a 6/2013. PJE határozat előírásainak, továbbá az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-51/17., C-227/18. számú határozataiban foglaltaknak is. A kockázattelátó nyilatkozat kifejezetten figyelmeztet az árfolyamváltás lehetséges hatásaira. Abból az adósok egyértelműen értékelni tudták a pénzügyi kötelezettségeikre gyakorolt esetleges jelentős gazdasági következményeket is. A szerződés megkötésekor elegendő idő állt a fogyasztók rendelkezésére a kockázattelátó nyilatkozat áttanulmányozására, átolvasására, azt kényszer nélkül írták alá. A fogyasztóktól elvárható ilyen jellegű kötelezettségvállalásnál, hogy tájékozódjanak (BDT2013. 2889. számú döntés).

[8] Az alperes vitatta, hogy az árfolyamváltás költség, és az a bank egyoldalú költségmódosítása lenne. Az alperes központilag ellenőrzött eljárása során jogosult volt az árfolyamjegyzésre, az árfolyamképzését a bank neve Bank ellenőrzi. Az árfolyamok alakulására a pénzügyi intézmény eljárásától független külső tényezők hatnak, így a piaci mechanizmusoktól, a kormányzati lépésektől is függenek, amely tényezők előzetes felmérése nem lehetséges.

[9] Az r.Ptk. 231. § (2) bekezdésére figyelemmel az alperes jogosult volt saját árfolyamának kikötésére és alkalmazására, mely árfolyamváltásból adódó többletfizetési kötelezettség nem tekinthető olyan költségnek, amely a hiteldíj részét képezné. Ezért az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában írtak nem alapozzák meg a keresetet. Az árfolyamrés alkalmazásának tisztességtelenségét a DH törvények már megállapították és rendezték.

[10] A kezelési költség és a szerződéskötési díj kapcsán arra hivatkozott, hogy a támadott rendelkezéseket a peres felek egyedileg megtárgyalták. Ezen túlmenően rögzítette, hogy a kezelési költség a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződéses kikötés, amelynek tisztességtelensége az r.Ptk. 209. § (4) bekezdése alapján nem vizsgálható.

[11] Érdemben utalt az r.Hpt. 2. számú melléklet I.10. pontjára, melyből következően a hitel- és pénzkölcsön nyújtásával összefüggésben számos további tevékenység merül fel, mely költséget jelent, így a hitelképesség vizsgálatával, a hitel- és kölcsönszerződések előkészítésével, a folyósított kölcsönök nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével és a behajtással. A szolgáltatások jó részének nyújtására a bankot jogszabály kötelezi, így nem attól függ, hogy azt a felperesek igénybe kívánják-e venni. Hivatkozott a Kúria EBH2012. G4. számú döntésében, valamint az EUB C-621/17. számú ítélet 1., 2. pontjában foglaltakra.

[12] A Kúria 4/2012. számú Gazdasági Elvi Határozata szerint kellő jogszabályi alapja van annak, hogy a szerződésben kikötött hiteldíj az ügyleti kamat mellett egyéb elemeket is tartalmaz, melyet az Üzletszabályzat részletesen felsorol, ezért az nem minősülhet jóerkölcsbe ütközőnek, vagy tisztességtelennek. A kezelési költség mértékét tekintve sem jelent túlzott terhet a fogyasztó részére.

[13] A szerződéskötési díjjal kapcsolatban rámutatott arra, hogy jogszabály által is kötelezően előírt, a szerződés előkészítéséhez kapcsolódó műveletek ellenértékét tartalmazza és nem egyezik meg a kezelési költségért nyújtott szolgáltatással. E körbe tartozik például a kellő létszámú banki alkalmazott biztosítása, a nyomtatás, a szerződés aláírása előtti szerződéskötési feltételek megvalósulásának ellenőrzése. Az arányosság elvének megfelel a 0,75%-os mértéke, és nem tisztességtelenség az sem, hogy százalékosan vetített átalányösszegben határozták meg a felek. A költségek felszámításával nem alakul ki jelentős egyenlőtlenség a felperesi fogyasztók terhére, mivel a kamat, a kezelési költség és a szerződéskötési díj együttes mértéke sem érte el az bank neve alapkamat mértékét.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 12.700 forint perköltséget.

[15] Tényként állapította meg, hogy 2007. október 12-én a Szerződés1-ben a felperesek mint hitelfelvevők és zálogkötelezettek az alperessel mint hitelnyújtóval svájci frank alapú hitel- és zálogszerződést, a Szerződés2-ben az I. rendű felperes mint hitelfelvevő és zálogkötelezett, a II. rendű felperes mint készfizető kezes és zálogkötelezett az alperessel svájci frank alapú hitel-, zálog és készfizető kezesi szerződést kötöttek. A Szerződés1-ben a bank 85.400 svájci frank összegű devizahitel rendelkezésre tartását vállalta legfeljebb 12.300.000 forint magáncélú kölcsön folyósítása érdekében hitelkiváltásra, a Szerződés2 szerint a bank 44.500 svájci frank összegű devizahitelt tartott rendelkezésre, melynek terhére legfeljebb 6.400.000 forint összegű kölcsön folyósítását vállalta szintén magáncélú felhasználásra. Mindkét szerződés szerint az ügyleti kamat a szerződéskötés időpontjában évi 4% volt, az első 4 kamatperiódus időtartamára pedig évi 2,77% kedvezményes kamatmértéket kötöttek ki a felek. A szerződések 4.2. pontja értelmében a kezelési költség mértéke évi 1,50% volt, míg a szerződések 4.3. pontja a hitelösszeg 0,75%-ának megfelelő mértékű szerződéskötési díjról rendelkezett, mely a kölcsönösszeg, illetőleg annak első részlete folyósításakor vált esedékessé, és a folyósítás devizanemében került felszámításra. A THM a Szerződés1-ben évi 5,48%, míg a Szerződés2-ben évi 5,29% volt.

[16] A szerződések 6.4. pontjának második bekezdés második mondata értelmében a bank az esedékesség napján a hitelfelvevő esedékessé vált deviza tartozását az Alperes1 kereskedelmi deviza eladási árfolyamán forintra átszámítja és ezen forint ellenértékkel a hitelfelvevő forint számláját megterheli. A szerződések 6.5. pontja feljogosította a bankot a hiteldíj egyoldalú módosítására. A szerződések 9.3. és 9.4. pontjai az alperes bankszámlaszerződésekre vonatkozó és hitelműveletek végzésére vonatkozó Üzletszabályzatát a szerződés részévé tette, valamint rögzítette, hogy az ebben foglaltakat a felek megismerték, kifejezetten elfogadják, és kijelentették, hogy a szerződés aláírását megelőzően megismerték a lakossági kölcsönszerződések egyes feltételeit tartalmazó tájékoztatót is, amely a Kondíciós lista részét képezi.

[17] A szerződések magukban foglaltak a devizahitel árfolyam- és kamatkockázatával kapcsolatos kockázatfeltáró nyilatkozatot is (a továbbiakban: kockázatfeltáró nyilatkozat). E szerint a forinttól eltérő devizanemben történő hitelfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamatkockázat tudatos felvállalását jelenti a hitel devizanemétől függően a hitel teljes, vagy adott esetben részleges futamidejére vonatkozóan. Erre tekintettel az ügyfelek által megkötni kívánt deviza hitel szerződéssel kapcsolatban az alábbi, piac által indukált kockázatokra hívja fel a figyelmet: A hitel futamideje alatt az árfolyameltérések a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhet be. Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészek forintban számított összege. További kockázatot jelent változó kamatozású hitelkonstrukciók esetében, hogy a devizaárfolyam változástól függetlenül, a hitel devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változhatnak és a változás akár a forint-kamatok változásával ellentétes irányú is lehet. A kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változatlansága esetén önmagában is növelheti a törlesztőrészek összegét. Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása akár együttesen is bekövetkezhet, ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósság terhek kumulatív növekedését eredményezheti. A kockázatfeltáró nyilatkozat záradéka szerint az abban foglaltakat az I. és a II. rendű felperes tudomásul vette és a devizahitel szerződést annak ismeretében, a piac által indukált esetleges kockázatok felelős mérlegelésével kötötte meg.

[18] A szerződések részét képező, a bankszámlák vezetéséről és betétgyűjtésről, valamint a kapcsolódó szolgáltatásokról szóló Üzletszabályzat (a továbbiakban: Üzletszabályzat1) feljogosította a bankot az Üzletszabályzat módosítására (1.2.1. pont), valamint rögzítette, hogy az üzletfél jogosult az Üzletszabályzat módosításának közzétételétől számított 15 napon belül, annak el nem fogadása esetén a szerződést azonnali hatállyal felmondani (1.2.3. pont). Rögzítette továbbá, hogy az üzletszabályzat szerinti szolgáltatásokért a bank díjat, jutalékot és kamatot jogosult felszámítani (1.3.1. pont), melyet az Üzletszabályzat részét képező Kondíciós lista tartalmazza (1.3.2. pont).

[19] A hitelműveletek végzéséről szóló Üzletszabályzat (a továbbiakban: Üzletszabályzat) 2.3. pontjában a hitelképesség vizsgálatával, a hitelszerződések előkészítésével, a kockázatok nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével és behajtásával kapcsolatos intézkedéseket a hitelműveletek végzésére irányuló tevékenység körébe sorolta, amelynek összetevőit a 2.4.2. pont szabályozta részletesen.

[20] A szerződésekhez tartozó Kondíciós listák a kamatokra és a kezelési költségre vonatkozóan rögzítik, hogy azok a hitel devizanemében kerülnek felszámításra.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában elsősorban rögzítette, hogy a perbeli szerződések fogyasztói hitelszerződéseknek minősülnek, melyek a felperesek teljesítésével megszűntek. Ennek ellenére a felpereseket az érvénytelenség megállapításához megfelelő jogi érdek fűzi tekintettel arra, hogy alapos kereset esetén az alperesnek visszafizetési kötelezettsége keletkezik. Elsőként azt vizsgálta, hogy az Üzletszabályzatok és a Kondíciós listák a szerződés részévé váltak-e. E körben rámutatott, hogy a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 205/A. § (1) bekezdése és 205/B. § (1) bekezdése értelmében nem kellett az Üzletszabályzat és a Kondíciós lista szerződés részévé válásához, hogy azokat a felek egyedileg megtárgyalják vagy aláírják. Az I. és II. rendű felperesek személyes meghallgatása során tett nyilatkozatából is megállapította, hogy a szerződéskötés előtt az Üzletszabályzatokat a felek átbeszélték, a banki ügyintéző megmutatta, hogy hol találhatóak. tanú1 tanúvallomása is alátámasztotta, hogy az Üzletszabályzatok az ügyfélterben elérhetőek voltak. Ezen túlmenően a felperesek az aláírt szerződésekkel is igazolták, hogy a bank Üzletszabályzatai és a Kondíciós listák a szerződés részét képezték, azok tartalmát megismerték és elfogadták. Mindebből kétséget kizáróan megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperesi hitelező Üzletszabályzatai, Kondíciós listái a felek szerződésének részévé váltak az r.Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján.

[22] Az árfolyamkockázati tájékoztatás körében a szerződéskötéskor hatályos jogszabályok alapján vizsgálta azok megfelelőségét az r.Ptk. 209. § (1) bekezdése, 209/A. § (1) bekezdése (4) bekezdése, 209/A. § (2) bekezdése, r.Ptk. 205. § (3) bekezdése szerint, továbbá az r.Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének rendelkezéseire is figyelemmel. Ezen túlmenően a Kúria 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozataiban foglaltak teljesülését vizsgálta.

[23] Értékelte, hogy az I. és II. rendű felperesek személyes meghallgatásuk során úgy nyilatkoztak, hogy a szerződések aláírását megelőzően azokat részükre átadták, átolvasták, a kockázatteltáró nyilatkozatra is rákérdeztek, átbeszélték az árfolyamkockázatot, mellyel kapcsolatban az ügyintéző elmondta, hogy a törlesztőrészlet az árfolyam ingadozása és a kamat változása miatt is emelkedhet, és a törlesztőrészlet +/- 10-20%-os változása várható. Értékelte, hogy a kockázatteltáró nyilatkozatot a szerződő felek külön is aláírták. A rendelkezésre álló bizonyítékok, a kockázatteltáró nyilatkozat tartalma szerint úgy foglalt állást, hogy a szerződések árfolyamkockázati tájékoztatója részletes tájékoztatást adott a deviza alapú finanszírozás esetén a költségekről és kockázatokról, a devizanem, a kamat- és árfolyamváltozások hatásaként a törlesztőrészletek mértékének bármilyen irányú, akár

kedvezőtlen változásáról, mely nemcsak az esedékes törlesztőrészek, hanem a teljes hátralévő tőketartozás növekedését is jelentheti. A tájékoztatás világos és érthető volt, egyértelműen kitűnik belőle, hogy a tőketartozás korlátozás nélkül (kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben) változhat, az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa, és az árfolyamváltozás valós, vagyis a futamidő alatt bekövetkezhet. A változás lehetséges okaként a kamat- és árfolyamváltozást is megjelölte a nemzetközi pénzügyi piacok és a forint piaci helyzetére hivatkozással. Ennél részletesebb tájékoztatásra nem volt köteles az alperes, figyelemmel a 93/13 EKG irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 3. és 4. cikkében foglaltakra.

[24] A tájékoztatás megfelelő időben történt, ugyanis a szerződéskötéskor nem volt olyan jogszabályi előírás, mely kizárta volna azt, hogy a kockázatfeltárással egyidejűleg történjen a szerződés aláírása. A felperesek a szerződéseket azok kockázatainak megismerését követően kötötték meg, így önmagában az, hogy a szerződések megkötésének napján ismerték meg, nem teszi a támadott szerződéses rendelkezést tisztességtelenné.

[25] Kifejtette, hogy a felperesek által hivatkozott 2014/17/ EU irányelv hatálya a 2016. március 21. után keletkezett hitelmegállapodásokra terjed ki. Az irányelvnek visszaható hatálya nincsen, így a perbeli szerződésekre nem alkalmazható.

[26] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes olyan tájékoztatást nem adott, hogy az árfolyamemelkedés miatt a törlesztőrészlet nem haladhatja meg a felperesek rezsivel csökkentett jövedelmét, illetve bevizsgált jövedelmük határain belül fog maradni, vagy a forint konstrukció szerinti magasabb törlesztőrészletet is elérheti. Az alperesnek nem kellett kitérnie arra, hogy milyen szakmai megfontolások alapján bírálta el a kérelmüket, sem arra, hogy a felperesek hogyan fogják teljesíteni az esetleges árfolyamemelkedés miatt jelentősen megnövekedett törlesztési kötelezettségüket.

[27] Így a feltételek nem tisztességtelenek az irányelv mellékletének 1.i) pontja alapján. Az irányadó EUB ítéletek ismertetését követően - C-227/18. C-415/11., C-51/17. 74., 75. és 78. pont, C-186/16. és C-126/17. - arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kockázatfeltárással a fogyasztó figyelmét arra kellett felhívni, hogy az árfolyamváltozás jelentős kockázatot is rejt magában. Az adott kockázatfeltárással tartalma e követelménynek megfelel. A kockázatfeltárási nyilatkozat tartalmából a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint is a felperesek a valós árfolyamkockázatra következtethettek, amely korlátozás nélkül terheli őket.

[28] Az EUB döntésekből nem következik, hogy az árfolyamváltozás lehetséges indokairól, az arra ható közgazdasági mechanizmusokról, így az intervenciós sávról, arról, hogy a svájci frank menekülő valutaként minként működik, vagy a hitelező deviza felvásárlási magatartása hogyan játszik közre a törlesztőrészlet emelkedés körében, az alperesnek tájékoztatni kellene a fogyasztót. Nem kellett külön figyelemfelhívás arra

vonatkozóan sem, hogy fennáll-e a veszélye a nemzeti fizetőeszköz súlyos leértékelődésének, vagy arról, hogy a bank mennyiben menedzseli a kockázatot. A makrogazdasági, fundamentális tényeken alapuló kockázatelemzésről, az árfolyamtrendről, az árfolyamrés változásának mechanizmusáról, a kamatparitásról, a svájci frank inflációjáról, a kamatlábakra gyakorolt hatásáról, a pénzpiaci követelményeknek a fizetőeszköz iránti kereset megváltozásáról, a monetáris politikáról, a valuták vásárlóerejéről, a nemzetgazdaságokban érvényes reálkamatokról, a makrogazdasági és politikai stabilitásról vagy instabilitásról sem kellett tájékoztatást nyújtani. A pénzügyi árfolyamainak alkalmazását a felperesi fogyasztók elfogadták és azt a szerződések pontosan meghatározták.

[29] A 2/2014. PJE határozat és a DH1 törvény a különmemű árfolyamok alkalmazásának tisztességtelenségét kimondta, melynek helyébe az r.Ptk. 231. § (2) bekezdésére tekintettel a bank neve Bank hivatalos devizaárfolyama lépett. Az árfolyamrés miatt tehát a szerződés az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem érvénytelen, és nem teszi átláthatatlanná a szerződéseket az árfolyamkockázat körében.

[30] A felperesek által támadott feltételek ugyan a Szerződés1 és Szerződés2 egyoldalú módosítására feljogosították az alperest, azonban a fogyasztó jogosult volt azonnali hatállyal a szerződéstől elállni, illetőleg azt felmondani, ezért a Korm. rendelet 2. § d) pontja, az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján a tisztességtelenség nem áll fenn (Üzletszabályzat1 1.2.2. pont, 1.2.3. pont, 1.3.3. pont). Az egyoldalú módosítást a DH törvények már rendezték, ezért az nem hat ki az árfolyamkockázat tisztességtelenségére.

[31] A szerződések megkötésének időpontjában a felperesek a hitel teljes költségét kiszámolhatták a szerződés bizonyos pontjaiból (1.1. pont, 2. pont, 3.3. pont, 5.2. pont, 6.2. pont), mindebből következően – a kockázattelátvitelről nyilatkozatban foglaltakra is – a felperesek átláthatták fizetési kötelezettségük alakulását.

[32] Az árfolyamkockázatról adott eltérő szóbeli tájékoztatást az elsőfokú bíróság tanú tanúvallomását értékelve nem látta bizonyítottnak az I. és II. rendű felperesek személyes nyilatkozata ellenére, mert nyilatkozatukból kitűnt, hogy tudomással bírtak az árfolyamkockázatról. Az elsőfokú bíróság így a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése alapján a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 206. § (1) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörében a felperesek által állított korlátozott árfolyamkockázatot nem találta bizonyítottnak, melyet a felperesek terhére értékelt.

[33] A kezelési költség és a szerződéskötési díj tekintetében megállapította, hogy a szerződési feltételek egyedi megtárgyalását az alperes nem bizonyította.

[34] A szerződés elsődleges tárgyát, vagyis a főszolgáltatást a hitelkeret rendelkezésre tartása, majd a pénzkölcsön nyújtása jelenti, ezt támasztja alá az EUB C-26/13.

számú ügyben hozott ítélet is. Ezen túl a jogszabályok szerint is kiköthető kezelési költség és szerződéskötési díj, ami nem minősül a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésnek, ezért tisztességtelensége az Irányelv 5. cikkében foglaltakra is figyelemmel vizsgálható. A kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatások körébe tartoznak a folyósított kölcsönök nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével és a behajtásával kapcsolatos intézkedések, míg a szerződéskötési díjjal szemben a hitelképesség vizsgálatával, a hitel és kölcsönszerződések előkészítésével kapcsolatos intézkedések állnak. A rendelkezésre álló adatok alátámasztják, hogy a folyósítást megelőzően az alperes a felperesek részére szolgáltatást nyújtott: a kérelmet elbírálta, a dokumentációt összeállította, tájékoztatást adott az árfolyamkockázattal kapcsolatban, így a szerződések egészéből a szerződéskötési díj ellenében az alperes által nyújtott szolgáltatások jellege megállapítható. A kezelési költség körébe tartozik a hitelállomány vezetésére, nyilvántartására, a tőkeösszeg, valamint a törlesztőrészletek, a fennmaradó tőke törlesztőrészletek nyilvántartására, a felperesi teljesítések tételes elszámolására vonatkozó alperesi szolgáltatás, melyet a csatolt hiteltörténeti kimutatás is alátámaszt.

[35] A THM rendelet értelmében a pénzügyi szolgáltató költségként nemcsak a fogyasztó érdekében felmerült kiadásait számíthatja fel, hanem az egyéb törvényi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos költségeket is. Az Üzletszabályzat2 4.2.1. pontja tételesen felsorolja a hiteldíj elemeit és rendelkezik arról, hogy azt az adósnak kell fizetnie. Az EBH2012. G.4. számú elvi döntés is alátámasztja, hogy nem csak kamatot, hanem egyéb díjat és költséget is felszámíthat a pénzügyi intézmény.

[36] A 6/2013. PJE határozat 3. pontjából is következően a fogyasztótól minimálisan elvárható, hogy a szerződést áttanulmányozza és szükség esetén tájékoztatást kérjen. Az EUB C-621/17. számú ítélet 1., 2. pontjára, valamint az EUB ítélet indokolásának 43., 48., 49. és 51. pontjára figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a pénzintézet által nyújtott szolgáltatások a szerződésből (2. pont, 3.3. pont, 4.2. pont, 4.3. pont, 6.2. pont, 6.4., 5. pontok, Üzletszabályzat2 4.2.9. pont, kondíciós lista) egyértelműen megállapíthatók, a felperesek felmérhették belőle a fizetési kötelezettségeiket, tehát megfelelnek a támadott pontok az átláthatóság követelményének.

[37] A Szerződés1 és 2 tartalmazza a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat, így azok megfelelnek az r. Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjának is. Az, hogy az alperes a szerződéskötési díjat és a kezelési költséget az ügyleti kamatba nem építette be, nem tisztességtelen és nem is minősül burkolt kamatnak. Ezt a jogszabályok lehetővé tették, melyet számos ítélet is alátámaszt.

[38] Nem találta tisztességtelennek azt sem, hogy a szerződéskötési díj és a kezelési költség pénzneme a kirovó pénz szerint, összege pedig százalékosan került meghatározásra, mert mindezt az r.Ptk. 231. §-a lehetővé tette és jogszabály sem tiltotta vagy korlátozta, és engedélyhez sem kötötte a kölcsön CHF-ben való meghatározását. A szerződéskötési díj és a kezelési költség CHF-ben történő meghatározása nem befolyásolta a rendelkezések

világosságát és érthetőségét, és nem volt jelentősége annak, hogy az alperes kiadásai milyen pénznemben keletkeznek. Százalékos mértékük is megfelel a jóhiszeműség és tisztesség követelményének, azért is, mert a felperesek a szerződések aláírásával ezt elfogadták.

[39] Kiemelte, hogy a THM mértékét a szerződések egyértelműen rögzítik, az üzleti kamat, a kezelési költség és az egyszeri szerződéskötési díj a THM-hez viszonyítva sem okoz a fogyasztók hátrányára jelentős egyenlőtlenséget, ezért nem volt megállapítható, hogy a költségek felszámítása tisztességtelen lenne.

[40] Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben az ítélet keresetük szerinti megváltoztatását kérték az alperes perköltségben marasztalása mellett. A fellebbezés indokait a kereseti kérelemben foglaltakra utalással jelölték meg, állítva, hogy az elsőfokú bíróság nem tért ki ítélete indokolásában azokra.

[41] Általánosságban arra hivatkoztak, hogy a fogyasztónak be kell tudnia látni az árfolyamkockázat gazdasági következményét, ami pedig nem más, mint a futamidő teljes költségének ismerete. Utaltak arra, hogy a forintosítási kötelezettséget előíró 2014/17/ EU irányelv a jelen perre is irányadó. Sérelmezték az elsőfokú bíróságnak a szerződéskötési díjjal és kezelési költséggel kapcsolatos álláspontját.

[42] A fellebbezési tárgyaláson a felperesek az árfolyamkockázat tisztességtelenségének megítélése körében kérték, hogy az ítéltábla legyen figyelemmel az EUB C-609/19. számú ítéletének 2. és 53. pontjaiban foglaltakra, a C-452/18., a C-405/21. és a C-227/18. számú ítéletekre. A kezelési költség kapcsán utaltak a C-621/17. és a C-932/19. számú ítéletekben foglaltakra.

[43] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta az elsőfokú eljárásban előadottak fenntartásával.

[44] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül [r.Pp. 228. § (4) bekezdés].

[45] A fellebbezés alaptalan.

[46] Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta és helyesen rögzítette, abból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok helyes és okszerű értékelésével megalapozott döntést hozott. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kifejtett indokaival egyetért, azokat nem kívánja megismételni, csupán utal

az ítélet helyes indokaira. A fellebbezésre és a fellebbezési ellenkérelemre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[47] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereseti kérelemben foglaltakat megfelelően rögzítette, azokat eljárása során részletesen vizsgálta, és határozatában mindenre kiterjedően megindokolta döntését. A felperesek ezért iratellenesen állítják a fellebbezésükben, hogy az elsőfokú bíróság felhozott érveiket nem vette figyelembe, azokra nem reagált. Ez már magából az elsőfokú ítélet terjedelméből is kitűnik, mivel az elsőfokú bíróság 40 oldalon fejtette ki álláspontját a felperesek keresetével és az alperes ellenkérelmével kapcsolatban, jogi indokolása a 130. ponttól indul és a 245. pontig tart. A jogi indokolás első felében az Üzletszabályzatok és a Kondíciós listák szerződés részévé válásának indokait fejtette ki. E körben helyesen mutatott rá arra, hogy a kölcsönszerződés egyedi feltételeihez tartozó Üzletszabályzat és kondíciós lista szerződés részévé válásához az r. Ptk. 205/B. § (1) bekezdése szerint arra volt szükség, hogy az általános szerződési feltételt alkalmazó alperes lehetővé tegye azok tartalmának megismerését és azt a felperesek elfogadják. A szerződés aláírásával a felperesek kinyilvánították az Üzletszabályzat és a Kondíciós lista elfogadását és a perbeli szerződés részévé válását. Ezt támasztja alá a felperesek személyes nyilatkozata is (40.095/2016/13. jegyzőkönyv 7. oldal 1. bekezdés).

[48] Ezt követően az elsőfokú bíróság a felperesek árfolyamkockázati tájékoztatása körében meghozott döntését indokolta a 148. ponttól a 200. pontig. Jogi indokolásában precízen és mindenre kiterjedően kitért mind a felperesek által, mind az alperes által hivatkozottakra. Részletesen ismertette az irányadó jogszabályokat, jogegységi határozatokat, e körben a Kúria 2/2014. és 6/2013. Polgári jogegységi határozatainak irányadó pontjait és indokolási részét, a 93/13. EKG irányelv 3. cikk (3) bekezdését, valamint mellékletének 1.i) pontja rendelkezéseit. Részletesen vizsgálta és taglalta az irányadó EUB ítéleteket is: a C-227/18., C-415/11., C-51/17., C-96/14., C-186/16., C-126/17. számú döntéseket.

[49] A jogi indokolás 164. pontja rögzíti, hogy a perbeli szerződések utolsó oldalán szövegezett kockázatfeltáró nyilatkozatba foglalt árfolyamkockázati tájékoztatást tekintette irányadónak. Ennek világos és érthető voltát a 172. és 173. pontokban részletezte, kitérve a kamat- és árfolyamváltozás okozta kumulatív hatásokra, valamint arra, hogy mindezt a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete is befolyásolja. A 177. bekezdésben kifejtette, hogy a tájékoztatás megfelelő időben történt, a 178. bekezdésben pedig részletekbe menően indokolta a felperesek 2014/17/EU irányelv alkalmazhatóságának kizártságára vonatkozó álláspontját.

[50] A 179. bekezdésben a bevizsgált jövedelemmel és a fedezettel kapcsolatos felperesi hivatkozásokra reagált és indokolta részletesen álláspontját, nevezetesen, hogy az alperes nem adott és nem is kellett tájékoztatást adnia arra vonatkozóan, hogy a törlesztőrészlet árfolyamváltozás miatti emelkedése a felperesek teljesítőképessége és bevizsgált jövedelme határain belül fog-e maradni, de mindezt nem is kellett vizsgálnia. A prudens működéssel összefüggő kockázatkezelés a bankot közjogi szabályként kötelezi, az a fogyasztóvédelem szempontjából nem bír relevanciával. A 180. pontban a 6/2013. PJE

határozat szerinti tájékoztatási kötelezettség követelményének megvalósulását taglalta az elsőfokú bíróság kitérve a kumulatív hatásokra is, míg a 185. bekezdésben utalt arra, hogy a tájékoztatással szembeni elvárás a fogyasztók figyelmének felhívása a jelentős kockázatra.

[51] A 186. bekezdésben – értékelve a kockázatteltáró nyilatkozat tartalmát – helyesen állapította meg, hogy az korlátozás nélkül a fogyasztókat terhelte. Az Európai Unió irányadó bírósági döntéseiből sem következik, hogy az intervenciós sávról, az árfolyamváltozás lehetséges indokairól és az arra ható közgazdasági mechanizmusokról részletekbe menő tájékoztatást kellett volna adnia a banknak, mint ahogy nem kellett külön felhívni a figyelmét a laikus fogyasztónak az árfolyamváltozást okozó egyéb pénzügyi, monetáris, gazdasági és társadalmi okokra sem, mivel azokat egy átlagfogyasztó sem megérteni, sem felmérni nem tudja. Ez utóbbi az egyértelmű tájékoztatás követelményével szemben olyan speciális szaktudást feltételező okfejtést tartalmazna a fogyasztó számára, amelynek megértése tőle nem elvárható, így csupán a fogyasztó megzavarását és a nem megfelelő következmények levonását eredményezné.

[52] A 189. bekezdésben az elsőfokú bíróság részletesen kitért a különmű árfolyamok (árfolyamrés) alkalmazásának tisztességtelenségéből eredő következményekre is, és helyesen állapította meg, hogy az ebből eredő tisztességtelenség, valamint az, hogy ennek folytán a szerződés részévé az r.Ptk. 231. § (2) bekezdésében meghatározott diszpozitív törvényi rendelkezés folytán az bank neve hivatalos devizaárfolyama vált, nem tette az árfolyamkockázat körében a szerződéseket átláthatatlanná. Ebből következően helyesen állapította meg azt is, hogy az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem minősíthetők a szerződések jogszabályba ütközőnek, így semmisnek.

[53] Ezt követően az ítélet részletesen taglalja a felperesek egyéb érvénytelenségi hivatkozásait, így az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja, valamint a Kormányrendelet 2. § b) pontja szerinti érvénytelenséggel kapcsolatos álláspontját. E körben megalapozottan állapította meg, hogy a fogyasztóra kedvezőtlen módosítás esetére megillette őket az azonnali hatályú felmondás joga. Egyébiránt az egyoldalú szerződésmódosítás kérdését a DH törvények már rendezték, így annak ismételt perbe hozására nincs mód.

[54] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott a csatolt árfolyamkockázati tájékoztatóból arra a következtetésre, hogy a szerződések megkötésekor az abban szereplő feltételek alapján a felperesi fogyasztók átláthatták fizetési kötelezettségük mikénti alakulását és megváltozásának működési mechanizmusát. Mindezt az ítélet 194. és 200. pontja is rögzíti, részletezve az árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelőségét az irányadó jogszabályok és EUB ítélete tükrében.

[55] Az elsőfokú bíróság akár csak az árfolyamkockázat kérdésében, a kezelési költség és a szerződéskötési díj tekintetében is részletes és mindenre kiterjedő indokát adta döntésének. Helyesen utalt arra, hogy alaptalan az alperes állítása az egyedi megtárgyaltság

körében (202. pont), valamint abban a tekintetben, hogy a kezelési költség mint főszolgáltatást meghatározó szerződési feltétel tisztességtelensége nem vizsgálható (212. pont). Az EUB C-621/2017. számú ítélet releváns rendelkezéseit is részletesen ismertette (228. pont) és kitért a felperes által hivatkozott százalékos meghatározással és a devizához kötöttséggel összefüggő érvekre is (237. pont). Vizsgálta az elsőfokú bíróság és ítéletében részletesen rögzítette az arányosság kérdését is (238. pont).

[56] A felperesek fellebbezésükben az ítélet megváltoztatása iránti kérelmüket kizárólag arra alapították, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú eljárásban felhozott indokaikat, ezért azok fellebbezési eljárásban való vizsgálata szükséges. Ezzel szemben a fentiek szerint az elsőfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmében és az elsőfokú eljárásban felhozott minden érvét és indokát megvizsgálta, döntésének indokait részletesen kifejtette, mellyel az ítéltábla egyetértett, így ebből kifolyólag az elsőfokú ítélet megváltoztatására lehetőség nem látott.

[57] A fellebbezési tárgyaláson felhozott további érveket sem találta az ítéltábla megalapozottnak. A hivatkozott EUB döntések jó része nem vonatkoztatható a perbeli ügyre. Így a C-609/19. számú ítélet a fix törlesztőrészletekben visszafizetendő deviza alapú kölcsönszerződéssel összefüggő kérdéseket érintette, ahol a törlesztőrészlet elsősorban a kamat elszámolására szolgál. Ezzel szemben a perbeli szerződések nem ilyen konstrukciójú kölcsönszerződések, ezért a hivatkozott ítélet nem irányadó. A C-932/19. számú ügyben a megkereső bíróság az árfolyamrésszel összefüggő kérdést tett föl, melyre vonatkozóan az EUB döntésben megjelenő értelmezés nem változtat az eddigi gyakorlaton. Az egyértelműen rögzíti, hogy nem ellentétes az irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével az olyan nemzeti szabályozás, amely semmisnek nyilvánítja az árfolyamrésre vonatkozó tisztességtelenség tekintett kikötést és arra kötelezi a bíróságot, hogy e kikötést a nemzeti jog olyan rendelkezésével váltsa fel, amely a hivatalos árfolyam alkalmazását írja elő, anélkül, hogy lehetőség lenne a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének helyt adni még akkor is, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a szerződés fenntartása ellentétes lenne a fogyasztó érdekével, különös tekintettel az árfolyamkockázatra, amely a szerződés más kikötése értelmében továbbra is terheli a fogyasztót, feltéve, hogy a tisztességtelen kikötésből eredően az egyensúlytalanság helyreállítására lehetőség van. Az ítéltábla álláspontja szerint a jelenlegi bírói gyakorlat és jogi szabályozás minderre lehetőséget ad, így az árfolyamrés kérdése a jelenlegi gyakorlat szerint változatlan megítélés alá esik. A C-452/18. számú ügyben hozott döntés szintén teljesen más tényállású alapügyre vonatkozik, így a perbeli esetre nem vonatkoztatható és nem irányadó. A C-405/21. számú ügyben még nem született határozat, ezért az erre való hivatkozás alaptalan, míg a C-227/18. számú ügy megállapításait az elsőfokú bíróság figyelembe vette. A felhívott EUB döntések az elsőfokú ítélet megváltoztatására így nem nyújtanak alapot.

[58] A felperesek ilyen formán alaptalan fellebbezése ellenére az ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság ítélete érdemben is helytálló. Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázati tájékoztató megfelelésége körében a Kúria 6/2013. és 2/2014. PJE határozatában foglalt rendelkezésekből és azok indokolásából, és vette figyelembe az Európai Unió Bírósága irányadó ítéleteiben foglaltakat. Ezek vizsgálatát követően pedig helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató mind a fenti

követelményrendszernek, mind az átláthatósági tesznek megfelelt. A felperesek személyes meghallgatásából is az a következtetés vonható le, hogy a szerződést elolvasták, az Üzletszabályzat a rendelkezésükre állt, azt megértették, értelmezték. Lehetőségük volt arra, hogy az árfolyamkockázat hatására, gazdasági következményeire vonatkozó esetleges kérdéseiket feltegyék. A tájékoztatás a figyelemfelhívás követelményének is megfelelt és a 93/13. EKG irányelvet értelmező EUB döntések kritériumai szerint is megfelelő volt.

[59] A felperesek 2014/17-es EU irányelv értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelme szintén megalapozatlan, mivel a 2014/17/EU irányelv hatálybaléptető rendelkezéséből egyértelműen következik, hogy az a 2016. március 21-ét követően megkötött olyan hitelmegállapodásokra alkalmazható, amelyek fedezete lakóingatlanra bejegyzett jelzálogjog, vagy a tagállamokban általánosan alkalmazott más hasonló lakóingatlan alapú biztosíték, vagy valamely lakóingatlanhoz kapcsolódó jog és a földterület vagy meglévő vagy tervezett épület tulajdonjogának megszerzését vagy fenntartását célzó hitelmegállapodás. Így nem szükséges az uniós jog értelmezése abban a körben, hogy a felperesek által hivatkozott irányelv hatálya a perbeli szerződésre kiterjed-e, mert egyértelműen megállapítható, hogy az nem tartozik az irányelv hatálya alá, ezért az még analógia útján sem alkalmazható.

[60] Az árfolyamkockázati tájékoztatás nem megfelelő volta és tisztességtelensége mellett a felperesek a kezelési költség és a szerződéskötési díj tisztességtelenségét is állították. Az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival az ítéltábla e körben is teljes mértékben egyetértett, így nem kívánja azokat megismételni. Csupán arra mutat rá, hogy mind a kezelési költség, mind a szerződéskötési díj tekintetében a szerződés egyes pontjaira figyelemmel megállapítható az ellenében nyújtott banki szolgáltatás, így alaptalanul hivatkoztak a felperesek fellebbezésükben arra, hogy a költség szolgáltatás nélküli fizetést jelent a részükről. A költségek százalékos meghatározása nem minősül tisztességtelennek, tekintettel arra, hogy ezek a költségek a bank mint szervezet működése körében felmerült költségek leképeződése, mely összességében nem bontható le és nem nevesíthető egyes szerződések tekintetében. Azok százalékos formában történő kikötése nem ütközik sem jogszabályba, sem jóerkölcsbe, az elfogadott és indokolt. A százalékos mérték meghatározásából eredően kötődik a kölcsön devizaneméhez, mely szintén nem ütközik sem jogszabályba, sem jóerkölcsbe. Az érthetőség és átláthatóság követelményének pedig mindkettő megfelel, mivel mind a kezelési költség, mind a szerződéskötési díj mértéke, vetítési alapja, esedékessége, devizaneme a szerződésben egyértelműen rögzítésre került, ezért az az átlagfogyasztó számára egyértelmű és világos. Mértékét tekintve sem eltűzött, mivel a kamat és kezelési költség együttes mértéke nem haladja meg a jegybanki alapkamatnak az irányadó időszakban együttesen meghatározott mértékét, így nem jelent aránytalan terhet a fogyasztó fizetési kötelezettségeire, és nem bontja meg az egyensúlyt a felek között.

[61] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helyes indokai alapján – az r.Pp. 254. § (3) bekezdés második fordulata szerint helybenhagyta.

[62] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a pervesztes felpereseket kötelezte az r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének megfizetésére, melyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. és 5. §-a alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapított meg.

Budapest, 2021. szeptember 29.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

dr. Csonka Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: